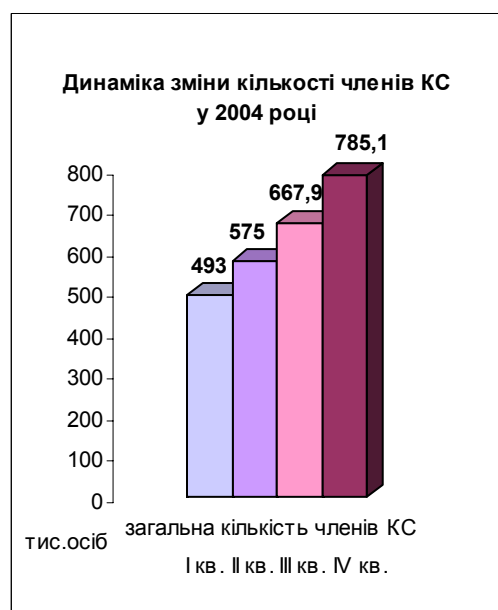

Фінансовий стан та розвиток кредитних спілок у 2004 році

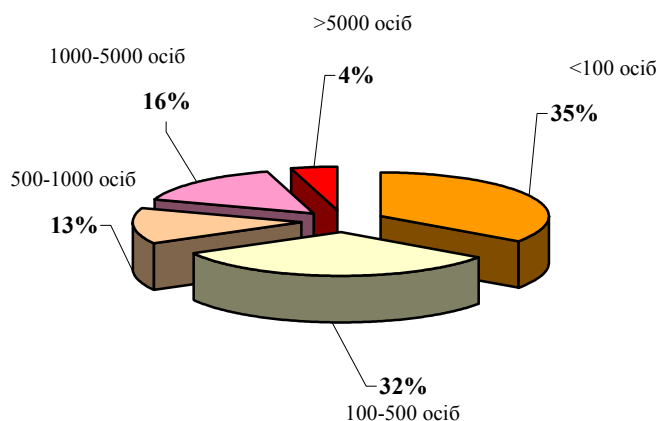
I. Загальна інформація

За 2004 рік Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України здійснила реєстрацію 221 новоствореної кредитної спілки (як фінансової установи), перереєстрацію 391 кредитної спілки та видала 488 ліцензій на провадження діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки. Станом на 1 січня 2005 року до Державного реєстру фінансових установ було внесено 610 кредитних спілок.

До Департаменту нагляду за кредитними установами було подано для опрацювання звіти від 633 кредитних спілок, 20 з яких надіслали звітність із порушенням встановлених термінів подання звітності. За аналізом наданих звітів отримані такі результати: кількість членів кредитних спілок зросла на 59% у порівнянні з початком року і на 1 січня 2005 року становила 785,1 тис. громадян, з яких лише 66,8 тис. мали внески (вклади) на депозитні рахунки, а 302,9 тис. членів мали чинні кредитні договори. Таким чином, переважна частина членів кредитних спілок активно не користувалася їх послугами протягом року.

Як свідчить діаграма поділу кредитних спілок за кількістю членів, серед КС переважають спілки з відносно невеликою кількістю членів – до 100 осіб (35%) та від 100 до 500 осіб (32%). Частка великих КС, що об'єднують більше 5 тис. осіб, становить лише 4%.

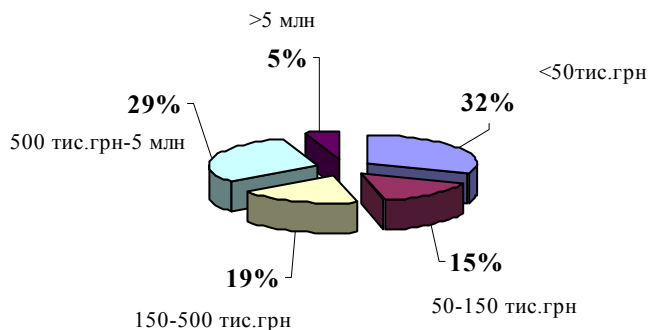

Концентрація кредитних спілок за областями залишалася відносно сталою протягом усього року: найбільша їх кількість на кінець 2004 року була зареєстрована у м.Києві (85), Донецькій (56), Луганській (47), Львівській (42) та Одеській (33) областях. Лідерами за розмірами активів є кредитні спілки м. Києва, Одеської, Донецької та Львівської областей; лідерами за обсягами інвестицій – м.Київ, Львівська та Волинська області.

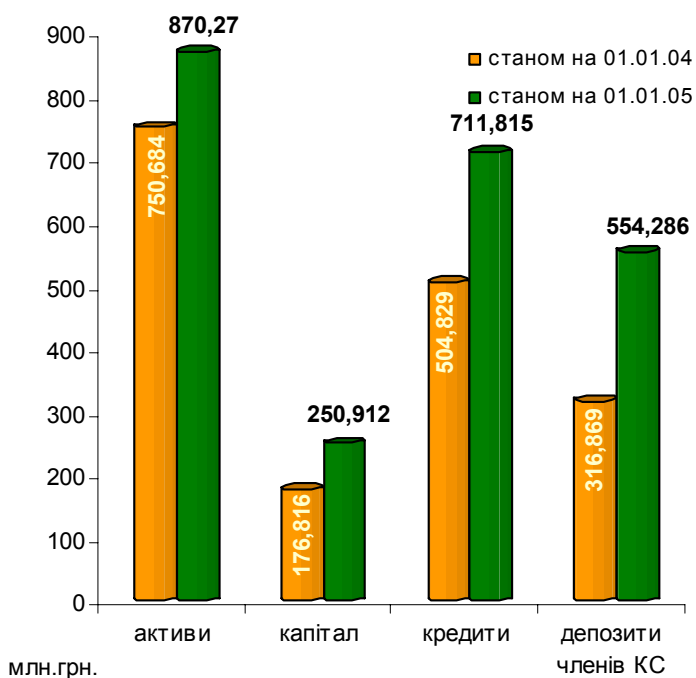
Регіон	Кількість КС	Кількість членів	Активи, грн.	Кредити членам КС, грн.	Депозити членів КС, грн.	Капітал, грн.
АР Крим	25	7 605	16 894 924	15 533 725	10 239 346	5 665 322
Вінницька обл.	21	11 732	9 462 050	5 771 054	4 219 434	3 128 617
Волинська обл.	19	8 305	26 848 204	7 798 636	22 080 637	3 811 803
Дніпропетровська обл.	30	19 877	19 000 034	11 412 990	12 036 862	5 287 600
Донецька обл.	56	132 240	65 839 831	55 699 563	48 210 883	13 637 667
Житомирська обл.	11	6 434	5 514 481	5 008 619	1 134 784	4 072 006
Закарпатська обл.	20	26 720	21 940 793	19 861 494	16 220 408	4 344 300
Запорізька обл.	30	21 885	29 808 790	27 830 453	13 984 270	14 409 739
Івано-Франківська обл.	31	24 279	16 411 064	15 852 853	12 302 760	2 875 380
Київська обл.	14	12 380	9 680 719	9 625 225	4 296 560	3 113 450
Кіровоградська обл.	16	6 276	12 160 498	6 378 790	4 125 426	7 358 572
Луганська обл.	47	36 330	34 499 939	31 485 279	24 406 796	7 507 570
Львівська обл.	42	57 566	48 999 192	26 515 838	30 286 803	16 449 095
Миколаївська обл.	14	9 656	14 162 128	12 225 851	10 277 733	1 830 085
Одеська обл.	33	116 045	190 200 937	166 611 215	150 100 980	32 286 286
Полтавська обл.	17	21 572	17 970 107	15 448 149	6 203 287	6 495 306
Рівненська обл.	13	4 207	2 176 884	2 037 198	1 371 582	505 834
Сумська обл.	11	6 268	2 471 710	2 296 793	730 964	1 515 002
Тернопільська обл.	29	32 603	26 294 269	18 308 414	21 660 001	2 469 238
Харківська обл.	31	37 352	25 170 645	22 039 226	14 577 309	8 624 087
Херсонська обл.	9	8 155	8 681 082	7 376 175	6 796 715	1 105 002
Хмельницька обл.	19	22 051	15 768 261	14 377 813	13 450 897	1 527 632
Черкаська обл.	32	24 668	47 816 017	42 999 072	37 539 819	7 662 676
Чернівецька обл.	12	4 630	13 946 506	13 658 787	8 657 922	4 597 976
Чернігівська обл.	17	18 898	6 978 749	6 070 256	3 272 448	2 842 828
м.Київ	85	97 848	166 555 622	13 577 0399	68 137 422	81 507 740
м.Севастополь	14	9 552	15 018 215	13821 278	7 963 680	6 281 476
ВСЬОГО	698	785 134	870 271 651	711 815 143	554 285 728	250 912 289

II. Основні показники фінансового стану КС

За розміром сукупних активів у загальному поділі кредитних спілок переважають ті, які мають менше 50 тис.грн. активів (32%). Доля кредитних спілок, які акумулюють понад 5 млн.грн. загальних активів, є незначною (5%).

Загальні активи кредитних спілок у порівнянні з початком року зросли на 43,1% та становлять 870,27 млн.грн., з яких 89,5% (779,27 млн.грн.) – це продуктивні та решта 10,5% (91 млн.грн.) – непродуктивні активи. Кредити, надані членам кредитних спілок та іншим кредитним спілкам, становлять 91,3%, фінансові інвестиції – близько 8,7% від суми загальних продуктивних активів.

Кредити, надані членам кредитних спілок та іншим кредитним спілкам, становлять 91,3%, фінансові інвестиції – близько 8,7% від суми загальних продуктивних активів.

Протягом року зобов'язання кредитних спілок зросли загалом на 64,23%, з яких внески (вклади) на депозитні рахунки членів кредитних спілок збільшилися на 74,9%, у той час як розрахунки з юридичними особами та зобов'язаннями, на які нараховуються та не нараховуються проценти, зменшилися.

Загальний капітал протягом чотирьох кварталів збільшився на 42,8% і станом на 1 січня 2005 року становив 250,912 млн.грн. Структура загального капіталу виглядає таким чином:

- на 77,7% він формується за рахунок пайових внесків членів КС,
- на 15% – за рахунок резервного капіталу,
- на 10% – за рахунок додаткового капіталу,
- на 2,7% – зменшується за рахунок непокритих збитків.

Разом із загальним зростанням активів, капіталу та інших показників діяльності кредитних спілок, обсяги непокритих збитків у 2004 році зросли в 1,3

рази і станом на 1 січня 2005 року становили 6,77 млн. грн. За результатами діяльності, 156 кредитних спілок (22% від загальної кількості) мали непокриті збитки, 328 кредитних спілок (47%) не мали доходів, решта 213 спілок (31%) мали нерозподілений дохід.

Поряд із тим, існує висока заборгованість за простроченими та неповерненими кредитами (69,814 млн. грн.) і досить висока заборгованість за безнадійними кредитами (778,4 тис. грн.)

III. Фінансові нормативи

Відповідно до Положення про критерії та фінансові нормативи діяльності кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок вони мають дотримуватись визначених фінансових нормативів.

Одним із важливих показників діяльності кредитної спілки є норматив достатності її капіталу, за яким капітал кредитної спілки не може бути меншим ніж 10% від суми її загальних зобов'язань. Близько 16% кредитних спілок не виконують цієї вимоги, що свідчить про більш ніж десятикратне перевищення зобов'язань над капіталом та погіршує фінансовий стан кредитної спілки та її платоспроможність.

В цілому за сукупністю кредитних спілок співвідношення капіталу до зобов'язань становить 41,4%, що свідчить про достатню платоспроможність значної кількості кредитних спілок.

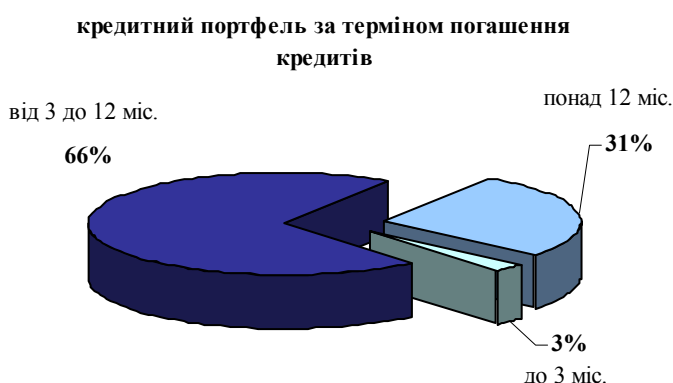
Інші коефіцієнти та кількість кредитних спілок, що не виконують встановлені нормативи, наведені в таблиці.

Назва показника	Значення показника	Кількість КС, які не виконують норматив	% від загальної кількості КС
Коефіцієнт платоспроможності	$\geq 8\%$	89	12,8%
Норматив миттєвої ліквідності	$\geq 10\%$	6	0,9%
Резервний капітал до активів, зважених за ступенем ризику	$\geq 15\%$	518	74%
Мінімальне значення резервного капіталу до активів, зважених за ступенем ризику	$\geq 3\%$	164	23,5%
Сума прострочених, неповернених, безнадійних та пролонгованих кредитів, не перекрита сформованим резервом забезпечення покриття втрат від неповернених позичок	$\leq 10\%$	158	22,6%

IV. Кредитна діяльність

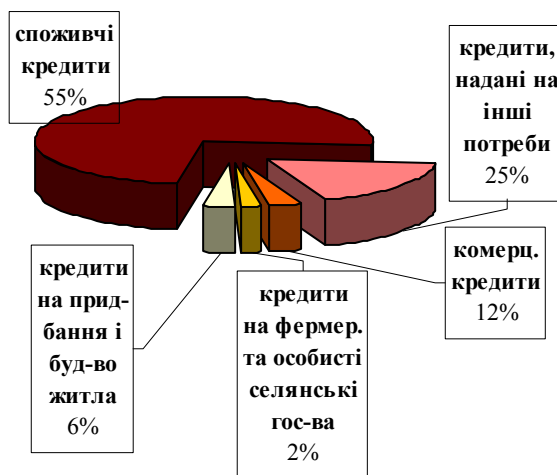
Сума кредитів, наданих членам кредитних спілок та кредитним спілкам, збільшилася протягом чотирьох кварталів 2004 р. на 41% і на кінець періоду становила 711,815 млн. грн. За терміном погашення структура наданих кредитів постійно змінювалася протягом року в бік переваги середньострокових кредитів (від 3-12 міс.) над короткостроковими та довгостроковими (66% всього портфеля кредитних спілок у порівнянні з 3% та 31% відповідно).

Заборгованість за простроченими та неповерненими кредитами становить близько 9,65% від загальної суми кредитів, наданих за 2004 рік. Необхідність дотримання певних нормативів обумовила збільшення фактично сформованого резерву забезпечення покриття втрат від неповернених кредитів в 4,5 рази, що вказує на значне загальне підвищення фінансової стійкості кредитних спілок.

Структура кредитного портфеля кредитних спілок поділяється таким чином:

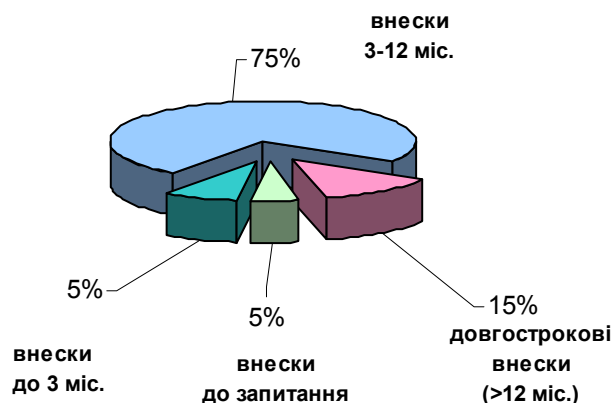
- до 55% - споживчі кредити;
- до 12% - комерційні кредити (для здійснення господарської діяльності);
- до 25% - кредити, надані на інші потреби;
- до 6% - кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт житла;
- до 2% - кредити, надані на ведення фермерських та особистих селянських господарств.

V. Депозити

Протягом дванадцяти місяців 2004 року кредитними спілками залучено вкладів на депозитні рахунки членів кредитної спілки на загальну суму 554,286 млн. грн., що в 1,7 рази перевищує відповідний показник на початок року. Характер змін внесків на депозитні рахунки членів кредитної спілки виглядає таким чином: внески до запитання зросли на 78,3%, внески до 3-х міс. – на 39,7%, внески 3-12 міс. – на 63,6%, довгострокові внески (>12 міс.) зросли у 2,5 рази.

Структура внесків на депозитні рахунки розподіляється таким чином:

Порівнюючи структуру депозитів та наданих кредитів, можна стверджувати, що їх розподіл за терміном погашення є доволі однорідним: як серед кредитів, так і серед депозитів переважають середньострокові, терміном від 3х до 12 місяців. Найменшим попитом користуються короткострокові кредити, які перекриваються короткостроковими депозитами (до 3х місяців). Ситуація з довгостроковими кредитами і депозитами (>12місяців) протилежна – джерелом кредитування є не лише депозитні внески, але й значною мірою капітал кредитної спілки. Таким чином, беручи до уваги загальну однорідність тенденцій у кредитуванні та прийнятті депозитів, можна стверджувати, що загрози виникнення кризи ліквідності серед кредитних спілок на даний момент не існує.

Розподіл депозитів та кредитів КС за терміном повернення

